

враховуючи підтримку з боку власника компанії, і як показує світовий досвід, франчайзинг може стати найлегшим способом відкриття свого підприємства.

1. Лопушанський Т.В. Правовий та економічний аспект розвитку франчайзингу в країнах ЄС та в Україні // *Зовнішня торгівля: право та економіка*. – № 4(33). – 2007. – С.56. 2. Нечепуренко С.О. Проблеми становлення франчайзингу в Україні // *Вісник* № 504. – 2004. – С.103. 3. Договір франчайзингу “INCITY-Пропозиція по співпраці”. 4. www.retail.net.

Х.Я. Дячок,

студентка гр. ЕФІ-44.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. І.Б. Хома

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ

Багатогалузевий машинобудівний комплекс – потужний сектор промисловості України, який об’єднує 11267 підприємств. Частка галузі в загальному обсязі продукції промисловості становить 13,7 % за 2007 р. [1].

Більшість вітчизняних машинобудівних підприємств характеризуються не тільки застарілою техніко-технологічною базою виробництва, високим питомим витрачанням ресурсів, низьким рівнем конкурентоспроможності продукції, але і використанням застарілих підходів до управління виробничо-господарською діяльністю підприємств [2].

Конкуренція виконує роль регулятора темпів і обсягів виробництва, змушуючи виробника упроваджувати науково-технічні досягнення, підвищувати продуктивність праці, удосконалювати технологію, організацію праці тощо. У сучасній конкурентній боротьбі насамперед йде змагання не стільки за володіння капітальними ресурсами і матеріальними цінностями, скільки за розробку і впровадження інновацій [3].

Щорічна потреба в інвестиціях машинобудівних підприємств становить близько 35 млрд. грн. Розрізняють декілька джерел фінансування – позикові, залучені і власні. Багато вітчизняних науковців-економістів відзначають, що сьогодні саме власні джерела фінансування інвестицій (амортизація, прибуток) відіграють основну роль (60–70 %). Серед позикових головну роль відіграють довгострокові кредити банків. Однак у сучасних умовах це джерело менше використовується у зв'язку з кризовим станом економіки. Інвестиційний лізинг є однією з найперспективніших форм залучення позикових ресурсів [3].

Можна констатувати, що сьогодні основними причинами, що стримують трансформаційні процеси в машинобудівній галузі, є: неконкурентоспроможність багатьох видів продукції вітчизняних підприємств; недостатнє фінансування інновацій з боку держави; недостатність правової і нормативної бази; застарілі основні виробничі фонди та відсутність реальних інвестиційних ресурсів для технологічного оновлення; невідповідність виробничих потужностей потенціалу ринків збуту (внаслідок розпаду СРСР традиційний ринок збуту частково став зовнішнім, де почали діяти вже нові умови конкуренції); низький рівень завантаження виробничих потужностей, внаслідок чого збільшуються амортизаційні відрахування на одиницю продукції, що призводить до підвищення ціни; незавершений виробничий цикл підприємств; зростання кількості зарубіжних конкурентів. Світова тенденція об'єднань і поглинань сприяє концентрації капіталу та створенню світових лідерів-гігантів, що за обсягами продажу поза конкуренцією; невідповідність керівництва до ухвалення рішень в умовах ринкової економіки; технологічна основа виробництва в багатьох галузях машинобудування зберігається на рівні складальних операцій [2].

До чинників, що стимулюють розвиток машинобудівельної галузі в Україні, належить наявність порівняно дешевої висококваліфікованої робочої сили та необхідних природних ресурсів для розвитку галузі; значний обсяг внутрішнього ринку України та близькість ринку Росії, який характеризується високим попитом на продукцію машинобудування; наявність двосторонніх налагоджених стосунків в сфері міжнародної торгівлі та співпраці в галузі машинобудування з країнами СНД.

Заходи, спрямовані на забезпечення конкурентоспроможності продукції вітчизняних товаровиробників, полягають у: наданні податкових пільг щодо сплати податку на прибуток для виробників; встановленні знижених ставок податку на прибуток для банків та інших кредитних установ в разі придбання ними акцій підприємств, що виробляють конкурентоспроможну продукцію; створенні в комерційних банках фондів довгострокового кредитування інвестиційних проектів; створенні законодавчої бази, яка б стимулювала та спонукала вітчизняних виробників до створення великих підприємств, об'єднань, науково-технічних і виробничих господарчих формувань, які б включали повний цикл – від ідеї до серійного виробництва; державній підтримці інвестиційних проектів, що значно підвищить довіру до них вітчизняних і зарубіжних інвесторів; регулюванні цін на електроенергію, газ. Необхідно терміново прийняти антидемпінгове законодавство, щоб запобігти напливу іноземних товарів низької якості; застосування енергоощадного устаткування, широке застосування прогресивних матеріалів (кераміки, пластмас, поліамідів); ведення грамотної інноваційно-маркетингової, кадрової політики, ефективного менеджменту, вчасне здійснення модернізації на підприємствах.

1. Державний комітет статистики // www.ukrstat.gov.ua. 2. Мальчик М., Філіпішин І. Забезпечення конкурентних переваг машинобудівних підприємств // Схід. – 2007. – № 6. – С.25–28. 3. Фурсов О. Джерела фінансування оновлення основних засобів металургійних і машинобудівних підприємств // Схід. – 2007. – №1. – С.12–16.